

ТМ	Г. XXXIV	Бр. 2	Стр. 749-751	Ниш	април - јун	2010.
----	----------	-------	--------------	-----	-------------	-------

Приказ дела
Примљено: 16. 8. 2009.

Снежана Живковић

ТЕОРИЈА ОРГАНИЗАЦИЈЕ*

Књига *Теорија организације* водећих руских аутора Татјане Јурјевне Иванове и Владимира Ивановича Приходка из области менаџмента објављена је на руском језику 2007. године и својим садржајем и савременим приступом изучавању проблема теорије организације завређује пажњу.

Сама књига подељена је у два дела: Основне поставке теорије организације и Организација као објекат истраживања, при чему је вођено рачуна о методолошким захтевима излагања.

Први део Основне поставке теорије организације садржи осам глава - целина и то методолошке основе теорије организације, системски појмови у теорији организације, организација као систем, организација као процес, самоорганизација: синергетски приступ, организација као социјум, организационе теорије и основни модели организације.

Други део Организација као објекат истраживања садржи пет глава – целина и то организационе структуре, организационо - правни облици међу-организационе интеграције, перспективе развоја организационих структура, организационе промене и организациона култура.

Полазећи од тога да је најважнији задатак у стварању савременог руководиоца освајање научних приступа управљању, схватање суштине организационих процеса теорија организације заузима посебно место у низу научних дисциплина у оквиру „менаџмента организације“ као и у оквиру других струка. Сваки човек, свесно или несвесно, стално учествује у организационим процесима, постајући и сам елемент различитих социјалних, економских, културних и других организационих структура. Са тачке гледишта менаџмента, организација, с једне стране представља средину у којој менаџер ради, а са друге једну од основних функција управљања.

Савремени образовни материјали се не морају ослањати на упрошћен приступ теоријским и примењеним аспектима менаџмента, а смисао управљачке делатности се не мора сводити на „дванаест правила доброг руководиоца“. Студенти не би требало да се оријентишу на памћење материјала већ на његово осмишљавање; требало би да науче да размишљају у категоријама своје струке, да траже противуречности, износе проблеме, постављају питања и траже одговоре. Појмови менаџмента се усавршавају са развојем науке, економије и друштва.

s.stojanovic28@ptt.rs

* Татјана Јурјевна Иванова, Владимир Иванович Приходко. 2007. *Теорија организације*. Москва: Кнорус.

У овом уџбенику, теорија организације се разматра као један од основних елемената научне базе менаџмента. Организација је представљена не само као инструмент постизања предузетничких циљева, већ и као објекат истраживања. Анализирају се основни појмови, дефиниције и смисаоне варијанте категорије „организација“, методологија научног истраживања организационих процеса и односа. Организација се разматра и као систем, који је представљен објективираним структуром, и као процес - функција управљања. Посебан значај се придаје проблемима самоорганизације.

Полазећи од тога да се суштина организационих процеса не може детаљно истраживати без разматрања организације као социјалне творевине, аутори у уџбенику су је представили као социјално-економски систем. Осим основних особина организације (прилагодљивост и стабилност), аутори, у складу са захтевима образовног стандарда, упознају читаоца са основним организационим законима и принципима.

Значајно место је дато анализи најпознатијих организационих (класичних, неокласичних) теорија, као и појмовима савремене организационе парадигме. Истражују се појмови који су карактеристични за структуру организације, за основне принципе стварања организационих структура и за организације у целини као субјекте социокултурног процеса. Наводе се основни облици међуорганизационе интеграције и појмови о организационој култури као фактору који ствара систем савремене организације. Изложени су познати појмови теорије организације као и резултати ауторских истраживања који су објављени у научним издањима.

Аутори су више пажње усмерили на перспективна и проблемска питања теорије организације, тј. створили су савремени уџбеник универзитетског нивоа који укључује домаће традиције формирања фундаменталних знања код студената. Аутори су пред собом поставили задатак не само да пренесу одређени број информација из предмета Теорија организације, већ и да позову заинтересованог читаоца да заједнички разматрају проблеме, што је веома важно за формирање стручњака ослобођених од стереотипа, оријентисаних на самосталан, активан рад.

На основу појмова системског приступа, одређени су базни појмови и поставке теорије организације као саставног дела теоретског фундамента менаџментна и образложена је специфичност њеног предмета и методе. Посебна пажња је посвећена савременој организационој парадигми која се базира на синергетској концепцији самоорганизације.

Реч је о савременом уџбенику универзитетског нивоа, где студенти стичу фундаментална знања, осмишљавају дат материјал и уче да размишљају у категоријама своје струке, траже противречности, износе проблеме, постављају питања и траже одговоре на њих. Појмови менаџмента се усавршавају са развојем науке, економије и друштва.

Нове традиције, моралне норме формирају нов квалитет организације, који је својствен само њеној организационој култури. Али где су извори нове организационе културе? Кроскултурална психологија истиче једно: у дубини људске природе много је више заједничког него различитог. Не можемо а да се не сетимо речи Толстоја: „Човечанству се само чини да се оно бави трговином, ратовим, уметношћу, политиком итд. У ствари, оно само појашњава себи моралне законе по којима живи...“

Књига Татјане Јурјевне Иванове и Владимира Ивановича Приходка, *Теорија организације*, мада по свом садржају (операционализација појмова, излагање предмета и метода, питања за дискусију на крају сваке главе, и тд.) и начину писања припада уџбеничкој литератури, савременим приступом у разматрању проблема организације може бити од користи и широј научној и стручној јавности.